

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Michálíka a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 19. februára 2015 v Bratislave v trestnej veci obvineného **M. B.**, pre pokračujúci trestný čin podvodu v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005 a iné, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. apríla 2011, sp. zn. 5To 316/2010, podľa § 382a, § 385 ods. 1, § 386, § 388 ods. 1 Tr. por. po zistení dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. takto

r o z h o d o l :

Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. apríla 2011, sp. zn. 5To 316/2010, a v konaní, ktoré mu predchádzalo bol

p o r u š e n ý z á k o n

v ustanovení § 319 Tr. por., § 148 ods. 1, ods. 3, § 250 ods. 4, § 35 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005 **v n e p r o s p e c h** obvineného **M. B.**.

Toto uznesenie sa **z r u š u j e** v časti týkajúcej sa obvineného M. B..

V časti týkajúcej sa obvineného M. B. sa **z r u š u j e** aj rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica z 9. júna 2010, sp. zn. 5T 21/2007.

Z r u š u j ú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Okresnému súdu Banská Bystrica sa **p r i k a z u j e**, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica z 9. júna 2010, sp. zn. 5T 21/2007, bol o.i. obvinený M. B. uznaný vinným v bodoch 3/ a 7/ zo spáchania pokračujúceho trestného činu podvodu v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005, v bode 9/ trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005, v bode 10/ trestného činu skrátenia dane a poistného podľa § 148 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005, v bode 11/ prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zák. a v bode 12/ prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., ktorých sa mal dopustiť na skutkovom základe tam bližšie uvedenom.

Za to bol M. B. odsúdený podľa § 250 ods. 4, § 35 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005 k úhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 4 mesiace, na výkon ktorého bol podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005 zaradený do prvej nápravno-výchovnej skupiny.

Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. apríla 2011, sp. zn. 5To 316/2010, bolo podľa § 319 Tr. por. odvolanie vyššie menovaného obvineného ako nedôvodné zamietnuté.

Proti uvedenému rozhodnutiu druhostupňového súdu (jeho výroku o treste) podal

21. augusta 2013 obvinený M. B. prostredníctvom svojho obhajcu na Okresný súd Banská Bystrica dovolanie, kde ako dovolacie dôvody označil dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. h/, písm. i/ Tr. por.

V bližšom písomnom odôvodnení podaného dovolania bolo poukázané na to, že podvod podľa § 250 ods. 4 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 bol ako trestný čin najprísnejšie trestný spáchaný v bode 3/ v mesiaci máj 2003 a v bode 7/ dňa 28. augusta 2003 (kedy došlo k uzavretiu leasingovej zmluvy medzi ním a O. B.), a teda ešte predtým ako nadobudol účinnosť zák. č. 171/2003 Z.z. (dňa 1. septembra 2003), ktorý zaviedol tzv. asperačnú zásadu. Napriek tomu, že ostatné trestné činy boli spáchané po účinnosti tohto zákona, mal súd podľa jeho názoru v zmysle § 2 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 ukladať trest odňatia slobody podľa § 35 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. augusta 2003, keďže trestný čin z nich najprísnejšie trestný bol spáchaný v čase, keď nebola do Trestného zákona zavedená tzv. asperačná zásada a skutky spáchané za účinnosti Trestného zákona č. 300/2005 Z.z. sú prečiny. Za daných okolností by potom trestná sadzba, v rámci ktorej by mu súd mohol ukladať trest odňatia slobody predstavovala 2 roky až 8 rokov, čo znamená, že mu bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Z uvedených dôvodov preto obvinený M. B. najvyššiemu súdu navrhol, aby

- podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil rozsudkom, že právoplatným uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. apríla 2011, sp. zn. 5To 316/2010, bol porušený zákon v jeho prospech (správne malo byť uvedené v jeho neprospech) vo výroku o treste v ust. § 250 ods. 4 a § 35 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005;

- podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica z 9. júna 2010, sp. zn. 5T 21/2007, v celom rozsahu a aby zrušil tiež aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom ku zmene, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad;

- podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Okresnému súdu Banská Bystrica, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol;

- podľa § 380 ods. 4 Tr. por. prerušil výkon trestu odňatia slobody uloženého napadnutým rozhodnutím.

K podanému dovolaniu sa písomne vyjadril i prokurátor príslušnej krajskej

prokuratúry. Upozornil pritom na to, že obvinený M. B. sa skutkov v bodoch 3/ a 7/ rozsudku, ktoré ako čiastkové útoky jedného pokračujúceho trestného činu tvorili pokračujúci trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 (v tomto prípade z nich najprísnejšie trestný), dopustil po 1. septembri 2003, keďže skutok v bode 3/ spáchal v máji 2003 a skutok v bode 7/ spáchal nie dňa 28. augusta 2003, ale až následným konaním v mesiaci máj 2004, a teda až za účinnosti zákona č. 171/2003 Z.z., ktorý s účinnosťou od 1. septembra 2003 zaviedol tzv. asperačnú zásadu. Postup okresného a krajského súdu vo vzťahu k výroku o treste u obvineného M. B., keď mu bol uložený podľa § 250 ods. 4, § 35 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 4 mesiace a pre výkon tohto trestu bol podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 zaradený do prvej nápravno-výchovnej skupiny, bol preto v súlade s Trestným zákonom účinným do 31. decembra 2005.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto prokurátor záverom najvyššiemu súdu navrhol, aby dovolanie obvineného M. B. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) v rámci predbežného preskúmania primárne zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 2 Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011), a že spĺňa tiež i obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 veta prvá Tr. por., keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo a podal riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté.

Zároveň však ale dospel k záveru, že obvineným tvrdené dôvody dovolania sú zjavne preukázané a že vytýkané nedostatky povedú k postupu podľa § 386 a § 388 ods. 1 Tr. por., a preto v zmysle § 382a Tr. por. nariadil neverejné zasadnutie, v rámci ktorého bolo zistené, že dovolanie bolo podané **dôvodne**.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011 (s poukazom na § 567j ods. 7 Tr. por.) dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011 (s poukazom na § 567j ods. 7 Tr. por.) dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 4 Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011 (s poukazom na § 567j ods. 7 Tr. por.) dôvod podľa odseku 1 písm. i/ nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

Podľa § 374 ods. 3 Tr. por. v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených pochybení, pričom má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inšancia.

Vo vzťahu k vyššie spomínanej viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, treba poznamenať, že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.

Z toho potom vyplýva, že v prípade, ak chybám, vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Tr. por. nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c/ Tr. por. alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Tr. por., bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por.

Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Tr. por., ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por., dovolací súd vyhovie dovolaniu postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Tr. por. a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. augusta 2011, sp. zn. 2 Tdo 30/2011, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

Ak ide potom o dovolanie obvineného M. B., tak na podklade tohto najvyšší súd ako súd dovolací dospel k takému záveru, že v preskúmvanej veci ani obhajoba, ani prokurátor a ani oba konajúce súdy **správne neurčili to zákonné ustanovenie, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z viacerých súdených trestných činov najprísnejšie trestný, a ktoré teda malo byť základom pre ukladaný úhrnný trest. Trest nemal byť ukladaný podľa § 250 ods. 4 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005, a ani za použitia zostrovacieho § 35 ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005, upravujúceho tzv. asperačnú zásadu.**

Najprísnejšie trestný je čin uvedený pod bodom 10/ napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý mal byť správne právne kvalifikovaný ako trestný čin skrátenia dane a poistného podľa § 148 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 553/2002 Z.z. účinného do 31. augusta 2003 a trest mal byť následne ukladaný podľa § 148 ods. 3 za použitia § 35 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 553/2002 Z.z. účinného do 31. augusta 2003.

K uvedenému záveru dospel najvyšší súd s poukazom na nižšie uvedené :

Podľa § 16 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov sa trestnosť činu posudzuje podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný; podľa neskoršieho zákona sa posudzuje len vtedy, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie (pozn.: pod trestnosťou činu sa tu rozumejú všetky podmienky, od ktorých závisí výrok o vine a treste; neprichádza do úvahy rozhodovať o vine podľa jedného zákona a o treste podľa ďalšieho zákona).

Podobne Trestný zákon č. 300/2005 Z.z. účinný od 1. januára 2006 v ust. § 2 ods. 1 upravuje, že trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší.

Pokiaľ ide o čin uvádzaný vo vyššie citovaných zákonných ustanoveniach, tak týmto treba rozumieť skutok v procesnom zmysle slova a nie jeho právnu kvalifikáciu. Podmienkou toho, aby mohol byť páchatel' uznaný vinným za účinnosti novšieho Trestného zákona za čin, ktorý spáchal za účinnosti skoršieho zákona, je potom tá skutočnosť, že takýto čin napĺňa nielen všetky znaky skutkovej podstaty niektorého trestného činu podľa zákona účinného v čase jeho spáchania, ale i všetky znaky skutkovej podstaty niektorého trestného činu podľa zákona neskoršieho. Rozhodujúce v tomto smere nie je pomenovanie trestného činu, ale materiálny obsah posudzovaného konania.

Čo sa týka zodpovedania tej otázky, ktorý z viacerých zákonov platných v čase od spáchania trestného činu do vynesenia rozsudku je pre páchatel'a priaznivejší, tu najvyšší súd v súlade s ustálenou súdnou praxou poznamenáva, že **za najpriaznivejší je potrebné považovať ten zákon, ktorý pri použití súhrnu všetkých jeho ustanovení, vzťahujúcich sa na súdený skutok, poskytuje miernejší (priaznivejší) konečný výsledok pre páchatel'a.** Posudzuje sa tak použitie skoršieho i novšieho zákona ako celku, len púhe porovnanie trestných sadzieb nestačí.

V prípade trestných činov majetkovej povahy je navyše nevyhnutné ako na ďalšie rozhodujúce kritérium pri posudzovaní trestnosti činu z hľadiska časovej pôsobnosti Trestného zákona prihliadať i na výšku spôsobenej škody, ktorá je jednak kvalifikačným kritériom pri právnom posudzovaní protispoločenského konania, a jednak i jedným z kritérií určujúcich stupeň spoločenskej nebezpečnosti konania v zmysle § 3 ods. 4 Tr. zák.

č. 140/1961 Zb., a v neposlednom rade tiež aj jedným z hľadísk pri určení druhu trestu a jeho výmery v zmysle § 31 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. (R 21/2002).

Hodnotenie konkrétneho stupňa nebezpečnosti činu pre spoločnosť podľa § 3 ods. 4 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. má podstatný význam nielen pre úvahu, či ide vôbec o trestný čin, ale rozhodujúcim spôsobom zasahuje aj do úvah o tom, či ide o trestný čin závažnejšieho alebo menej závažnejšieho charakteru. Uvedené ustanovenie treba považovať i pri úvahách v zmysle § 16 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. za jedno z určujúcich hľadísk, ktoré sa stáva zásadným určovateľom pre posúdenie trestnosti určitého konania (R 33/1962).

Čo sa týka prípadnej aplikácie Tr. zák. č. 140/1961 Zb., nedá napokon neupozorniť aj na tzv. asperačnú zásadu v zmysle § 35 ods. 2, ktorú bola zavedená s účinnosťou od 1. septembra 2003 zákonom č. 171/2003 Z.z.

Okrem vyššie uvedeného pomerne podrobného ozrejmienia toho, použitie ktorého zákona je pre obžalovaného najpriaznivejšie, je potom potrebné sa na danom mieste bližšie zaoberať i otázkou, ako určiť čin z viacerých trestných činov najprísnejšie trestný, a to osobitne za situácie, ak hroziace tresty (trestné sadzby) za niektoré trestné činy sú rovnako vysoké.

Podľa § 35 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov ak súd odsudzuje páchatel'a za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný; popri treste prípustnom podľa takého zákonného ustanovenia možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak jeho uloženie by bolo odôvodnené niektorým zo súdených trestných činov. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich. Ak ustanovuje tento zákon na niektorý z takých trestných činov len trest odňatia slobody, nemôže byť úhrnným trestom iný z trestov uvedených v § 27 ako trest samostatný.

Podľa § 3 ods. 4 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť je určovaný najmä významom chráneného záujmu, ktorý bol činom dotknutý, spôsobom vykonania činu a jeho následkami, okolnosťami, za ktorých bol čin spáchaný, osobou páchatel'a, mierou jeho zavinenia a jeho pohnútkou.

Podľa § 31 ods. 1, veta prvá zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov pri určení druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne na stupeň nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť (§ 3 ods. 4), na možnosť nápravy a pomery páchatel'a.

Obvinený M. B. bol v predchádzajúcom konaní právoplatne uznaný vinným :

- v bodoch 3/ a 7/ zo spáchania pokračujúceho trestného činu podvodu v spolupáchatel'stve podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005, za ktorý hrozí odňatie slobody na 2 roky až 8 rokov;

- v bode 9/ zo spáchania trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005, za ktorý hrozí odňatie slobody na 1 až 5 rokov;

- v bode 11/ zo spáchania prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zák., za ktorý hrozí odňatie slobody až na 2 roky;

- v bode 12/ zo spáchania prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., za ktorý hrozí odňatie slobody 1 rok až 5 rokov.

Za spáchanie trestného činu skrátenia dane a poistného podľa § 148 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 553/2002 Z.z. účinného do 31. augusta 2003 (skutok uvedený pod bodom 10/) ustanovuje zákon odňatie slobody na 2 roky až 8 rokov.

Ako je zrejmé z vyššie uvedeného, v prípade dvoch trestných činov stanovuje zákon rovnako vysoký trest (najvyšší spomedzi ostatných), a to konkrétne odňatie slobody na 2 roky až 8 rokov. Otázka potom znie, ako resp. podľa čoho stanoviť v takomto prípade ten z nich, ktorý je najprísnejšie trestný, a podľa ktorého teda treba ďalej postupovať pri ukladaní trestu? Tu nedá nepoznamenať, že hoci existuje viacero judikátov, ktoré dávajú návod na to, ako určiť čin z viacerých činov najprísnejšie trestný (podľa výšky hornej hranice trestu odňatia slobody, podľa výšky dolnej hranice trestu odňatia slobody, podľa toho či a ako prísne tresty alternatívne hrozia), žiaden z nich nedáva odpoveď na to, **ktorý trestný čin je prísnejšie trestný, ak hroziace tresty aj ich trestné sadzby sú rovnaké.**

Najvyšší súd zastáva názor, že **v takomto prípade je potrebné za ďalšie určujúce kritérium považovať dôležitosť chráneného záujmu**, vyjadrenú v poradí jednotlivých hláv Trestného zákona (je všeobecne známe, že hlavy sú usporiadané podľa dôležitosti chráneného záujmu). Pokiaľ ide pritom o „starý“ Trestný zákon, na podporu uvedeného možno odkázať

na ust. § 3 ods. 4 (k tomu treba hneď poukázať i na § 31 ods. 1), kde ako prvý ukazovateľ, ktorý treba brať do úvahy pri posudzovaní stupňa spoločenskej nebezpečnosti konania uvádza práve už spomínaný význam chráneného záujmu, ktorý bol činom dotknutý.

V zmysle skôr uvedeného je teda trestný čin skrátenia dane a poistného, ktorý je súčasťou II. hlavy Trestného zákona č. 140/1961 Zb., nazvanej ako „Trestné činy hospodárske“ **prísnejšie trestný** ako trestný čin podvodu, spadajúci pod „Trestné činy proti majetku“, tvoriace až IX. hlavu tohto Trestného zákona. V tejto súvislosti možno tiež poukázať na to, že pokiaľ ide o Trestný zákon č. 300/2005 Z.z. účinný od 1. januára 2006, tak tento kladie zvýšený dôraz na iné hodnoty a záujmy ako ten predchádzajúci, a vychádza preto aj z celkom iného usporiadania jednotlivých hláv.

Pokiaľ ide pritom o potrebu dovolacím súdom uvádzaného právneho posúdenia konania obvineného M. B., uvedeného vo výroku napadnutého prvostupňového rozsudku pod bodom 10/ a spáchaného 28. marca 2003 (a teda v čase, keď nebola ešte do Trestného zákona zavedená tzv. asperačná zásada) ako trestného činu skrátenia dane a poistného podľa § 148 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 553/2002 Z.z. účinného do 31. augusta 2003, t.j. v znení účinnom do zavedenia asperačnej zásady zákonom č. 171/2003 Z.z., tak tu treba uviesť iba toľko, že s poukazom na už vyššie uvádzané skutočnosti je celkom zrejmé, že takéto posúdenie trestnosti činu je pre obvineného **najpriaznivejšie** (viď § 16 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, resp. obdobne i § 2 ods. 1 Tr. zák. č. 300/2005 Z.z. účinného od 1. januára 2006).

Na danom mieste je nevyhnutné zdôrazniť, že v časti, upozorňujúcej na nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku uvedeného pod bodom 10/ zo strany konajúcich súdov, by sa mohlo zdať, že išiel dovolací súd nad rozsah podaného dovolania, keďže toto malo smerovať - ako je v ňom v úvode i v závere výslovne uvedené - len voči nesprávnemu výroku o treste, no skutočný materiálny obsah predmetného dovolania resp. námietky tam uvedené (hoci aj nie celkom vyvedené do správnych právnych záverov) ako i bezprostredná súvislosť takéhoto pochybenia v otázke právnej kvalifikácie s napokon nesprávne určenou sadzbou pre ukládanie trestu daný postup umožnili.

Ak ide o možnú subsumpciu zistených pochybení v predchádzajúcom postupe súdov pod niektorý zákonný dovolací dôvod, tak tu treba jednoznačne **konštatovať naplnenie**

dôvodu dovolania uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., keď bol zároveň k tomu splnený i predpoklad zásadného ovplyvnenia postavenia obvineného v dôsledku zisteného porušenia zákona (§ 371 ods. 4 Tr. por.).

Obvinenému M. B. mal byť totiž správne a v súlade so zákonom ukladaný len „jednoduchý“ úhrnný trest podľa § 148 ods. 3, § 35 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 553/2002 Z.z. účinného do 31. augusta 2003, a to v rámci trestnej sadzby 2 roky až 8 rokov odňatia slobody (k tomu treba podotknúť, že 2 roky trestu odňatia slobody, ktoré sú dolnou hranicou trestnej sadzby stanovenej pri najprísnejšom trestnom čine sú zároveň najvyššou spomedzi všetkých do úvahy prichádzajúcich dolných hraníc trestných sadzieb odňatia slobody - viď § 35 ods. 1 veta druhá Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov), zatiaľ čo napadnutými rozhodnutiami bol tento právoplatne odsúdený za použitia asperačnej zásady podľa § 250 ods. 4, § 35 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005, k „zvýšenému“ úhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 4 mesiace. Ako pritom uvádza samotný prvostupňový súd vo svojom rozsudku, z dôvodu použitia § 35 ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005 „sa základná trestná sadzba ...z výmery 2 až 8 rokov zvýšila na 6 rokov 4 mesiace až 10 rokov 8 mesiacov, pričom súd uložil trest na dolnej hranici trestnej sadzby...“

Ak je potom z vyššie uvedeného zrejme naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. v dôsledku popísaného pochybenia zásadného charakteru v neprospech obvineného, je zároveň zrejme i to, že druhý obvineným uplatnený dovolací dôvod uvedený pod písm. h/ toho istého ustanovenia Trestného poriadku už vzhľadom na zistené nedostatky konštatovať nemožno, keďže o jeho naplnení možno hovoriť iba vtedy, ak by bol v posudzovanom prípade uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby (trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 4 mesiace je v zákonnej sadzbe 2 roky až 8 rokov odňatia slobody) alebo ak by bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Vo vzťahu k zistenému dovolaciemu dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. najvyšší súd záverom uvádza, že súdna prax uznáva, že uvedený dovolací dôvod môže založiť o.i. tiež nesprávna aplikácia takých hmotnoprávných ustanovení kogentnej povahy, viažucich sa k rozhodovaniu o treste, akými sú napr. ustanovenia o ukladaní úhrnného trestu. Aj takéto pochybenie možno teda podradiť pod „*nesprávne použitie iného hmotnoprávneho*

ustanovenia“ (k uvedenému ako i k vzájomnému vzťahu dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. a § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. vid' bližšie stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, sp. zn. Tpj 46/2010, prijaté 14. júna 2010 a uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 5/2011).

Len na okraj - bez vplyvu na výsledok daného konania - nedá s prihliadnutím na obsah podaného dovolania neuviesť, že obvinený nesprávne určil okamih spáchania skutkov uvedených vo výroku prvostupňového rozsudku pod bodmi 3/ a 7/, posúdených ako jeden pokračujúci trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005, keď najvyšší súd sa tu splne stotožňuje s názorom prokurátora, uvedeným v jeho písomnom vyjadrení k predmetnému dovolaniu, na ktorý preto v danej súvislosti odkazuje.

S poukazom na vyššie ozrejmene dôvody rozhodol preto najvyšší súd tak, ako je uvedené v enunciiate tohto rozhodnutia (a to aj za analogického použitia § 384 ods. 2 Tr. por.). Žiadosti obvineného M. B. v zmysle § 380 ods. 4 Tr. por. o prerušenie výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu napadnutým rozhodnutím bolo pritom vyhovené už skôr, a to konkrétne uznesením z 11. decembra 2014, vydaným pod totožnou spisovou značkou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 19. februára 2015

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová